

چرا برخی

هنرمندان

به یک باره

خانه نشین

می شوند؟

فلورا سام بازیگر و کارگردان این روزها منتظر است اجازه تولید «پیش پرداخت» فیلم‌نامه جدیدی که به نگارش در آورده، صادر شود. او در این باره به خبرگزاری تسنیم گفت: فیلم‌نامه سی قسمتی «پیش‌پرداخت» را مدت‌هاست که نوشته‌ام، اما برای شروع تولید به من گفته‌اند بودجه نداریم.

سام با اشاره به اینکه «پیش‌پرداخت» یک مولودرام اجتماعی است گفت: در جریان فیلم‌نامه به این نکته اشاره کرده‌ایم که آدم‌ها نباید درباره مشکلات بی تفاوت باشند و هر کسی به نوبه

خودش، باید جلوی تشدید وضعیت نابسامان را بگیرد. این کارگردان درباره بودجه سریال جدید خود یادآور شد: به ما می‌گویند بودجه نداریم، از طرفی دیگر برخی از آثار تلویزیونی را می‌بینیم که تاکنون توفیق آنچنانی کسب نکرده‌اند اما به آن‌ها تولید آثار چندین قسمتی پیشنهاد می‌شود. او همچنین با اشاره به کم‌کاری‌اش در سال‌های اخیر تأکید کرد: سؤالی

دارم که سال‌هاست به آن پاسخ داده نشده است، چرا کسانی که می‌توانند و ثابت کرده‌اند که می‌توانند آثار خوب بسازند، به یک باره کنار گذاشته می‌شوند یا کم‌کار و خانه‌نشین می‌شوند؟ اینکه چرا کسی مثل مجید اوجی تهیه‌کننده که بسیاری از اهالی سینما و تلویزیون به تعهد و حرفه‌ای بودنش گواهی می‌دهند و

کسی ریالی از او طلبکار نیست سال‌ها خانه‌نشین شود و دیگری که تهیه‌کنندگی نمی‌دانند دو یا سه کار را هم‌زمان تهیه می‌کنند، من فکر می‌کنم عمده این اتفاقات، خودخواسته‌است و اگر مدیری چنین مسائل ساده‌ای را متوجه نمی‌شود نباید مدیر شود. سام در پاسخ به این سؤال که نمی‌خواهد به دنیای بازیگری برگردد، توضیح داد: شاید همه فکر می‌کنند چون کارگردانی می‌کنم به من پیشنهاد بازیگری نمی‌دهند. این گونه نیست و من ترجیح می‌دهم فعلا در کسوت کارگردان به فعالیت حرفه‌ای خود بپردازم.

و چاپ می‌شد. اما در سال‌های اخیر که ارزش ریال سقوط کرده، تقاضا برای کتاب‌های اصلی چاپ ایران بیشتر شده است، یک علت این است که هزینه کپی کتاب‌ها در کابل بیشتر از قیمت روی جلد همان کتاب در ایران است.

● انتشارات بدخشان

واعظی درباره انتشارات بدخشان که مدیریتش را

عکس: محمدحسین عطایی | شهرآرآ

اوضاع مهاجران همیشه تابع شرایط سیاسی روز است. نگاه دولت‌ها به مهاجران در وضعیت آن‌ها خیلی مهم است. ما می‌بینیم که هر دولتی عملکردش درباره مهاجران متفاوت بوده است. البته در سال‌های اخیر اوضاع خیلی بهتر از گذشته بوده است

عهده دار است نیز می‌گوید: این انتشارات ده سال قبل با هدف چاپ و توزیع کتاب‌های نویسندگان افغانستانی در ایران تأسیس شد. تاکنون نزدیک به چهل عنوان کتاب شامل چند دفتر شعر و داستان و کتاب‌های دیگری با موضوع تاریخ، جامعه و سیاست چاپ کرده‌ایم. اما وضعیت نابسامان نشر در یکی دو سال اخیر بر کار ما هم اثر گذاشته است.

عکس: شهرآر

هنرمندان ایرانی را برای دستیابی به فرم منحصربه‌فردی که حاکمی از فرهنگ حاکم بر جغرافیای کشور مان باشد، هدایت کنند، حاصل کار معمولاً عاریتی و تصنعی جلوه می‌کند. در بیشتر محصولات سینمای ایران مخاطب با اثری هالیوودی یا اروپایی روبه‌رو می‌شود که فقط نام و زبان آدم‌ها ایرانی است؛ اما خبری از فرم ویژه سینمای ایران نیست. در چنین اوضاعی، عیدی پور که بوشهری است و در فرهنگ خاص خطنه جنوب نفس کشیده است، لااقل در داستان‌هایش می‌تواند خصلت‌های بومی منطقه خود را به شکل باورپذیری به فرم برساند؛ تلاش ستودنی او که نمونه‌اش را در فیلم «تیک آف» هم نشان داده است. یادگست‌های «حسانو» آن‌قدر ظرفیت دارند که بیشترشان می‌توانند به آثاری اصیل و غیر تقلیدی در سینمای ایران تبدیل شوند.

● نگاه جزئی‌نگر

اگر قرار باشد یک نقطه ضعف عمده در نوشته‌های عیدی پور کشف کنیم، احتمالاً باید

کتابخوان

۱۰۵ سال پیش در چنین روزی، رئیسهلی دلواری، فرزند دلیر جنوب و مبارز مشروطه‌خواه، در برابر نیروهای انگلیسی که به خاک ایران تجاوز کرده بودند، ایستاد و به شهادت رسید. نه همین دلیل سال‌روز درگذشت او در ۱۲ شهریور سال ۱۲۹۴، در تقویم، روز ملی مبارزه با استعمار انگلیس نام‌گذاری شده است.

اما ۱۵ سال پس از شهادت دلاور خطه جنوب، نویسنده‌ای از همان دیار، قلم به دست گرفت و این واقعه تاریخی مهم را با داستان در آمیخت و مبارزات دلیران تنگستان را به رشته تحریر درآورد. محمدحسین رکن‌زاده آدمیت، نویسنده، روزنامه‌نگار و پژوهشگر، کتاب دلیران تنگستان را در سال ۱۳۱۰ با انتشارات اقبال منتشر کرد که تلاشی بود برای جلودان کردن یاد و خاطره دلاوری‌های مبارزان جنوب در زمان جنگ جهانی اول. چاپ این کتاب تا سال ۱۳۷۰ و از سوی ناشران مختلف ادامه پیدا کرد.

● «تفنگچی» در برابر بریتانیا

داستان کتاب دلیران تنگستانی چیست؟ «در سال ۱۲۹۴ و در بیهوده شروع جنگ جهانی اول، نفوذ دولت انگلیس در بندر بوشهر زیاد می‌شود. آن‌ها تعداد زیادی نظامی هندی را به بهانه اینکه یکی از صاحب‌منصبانان مورد حمله یک نفر تنگستانی قرار گرفته، در بوشهر پیاده می‌کنند و بی درنگ، دارالحکومه، گمرک خانه و سایر ادارات را تصرف می‌کنند. «رئیسهلی خان دلواری»، «شیخ حسین خان چاه کوتاهی» و «زائر خضر خان اهرمی» از خوانین دلیر و حساس تنگستانی با حکم جهادی علمای وقت، تصمیم به مدافعه از وطن خویش می‌گیرند.

رئیسهلی با ۱۰۰ تفنگچی و آن دونفر با ۲۰۰ تفنگچی آماده دفاع می‌شوند. در روزهای مبارزه، دلاوران بوشهری، پیروزی‌هایی به دست می‌آورند. اما انگلیسی‌ها که خود را در برابر این خوانین دلیر، در مانده می‌یابند، به حيله و رشوه متوسل می‌شوند و در نهایت، خوانین دلیر و واقعی داستان نویسنده بوشهری، توسط چند نفر از هم‌وطنان غدارشان به شهادت می‌رسند».

رئیسهلی در شبیخون به نیروهای انگلیسی در محل «تنگک» مورد اصابت گلوله قرار گرفت و به شهادت رسید. در ابتدا جنازه او را در محلی به نام «کله بند» به رسم امانت دفن کردند. شش ماه بعد تابوت او را به نجف اشرف انتقال دادند و در قبرستان وادی‌السلام به خاک سپردند.

● تاریخ‌نگاری نهضت جنوب

شیوه روایی آدمیت در این کتاب، ساده و روان و بی‌تکلف است. شبیه به نثر رایج مطبوعاتی است و نویسنده مراعات لهجه و طرز تکلم ساکنان جنوب را نکرده است. اما با وجود انتقادهایی که به آن می‌شود، آغازگر راه تدوین تاریخ‌نگاری نهضت جنوب و انعکاس صدای مظلومیت و محرومیت مردم و مبارزان این خطه در محافل علمی و سیاسی آن زمان بوده است. محمدعلی جمال‌زاده در تقریظی در ابتدای کتاب دلیران تنگستان نوشته است: «این وقایع و سرگذشت‌ها، دستور شهادت و شجاعت و غیرت است. اما دلیران تنگستانی، نه تاریخ تمام است و نه رمان تاریخی. گرچه قصد نویسنده نوشتن رمان تاریخی بوده ولی در این کار موفق عمل نکرده است. به عقیده بنده قسمت تاریخی آن بر قسمت رمان می‌چرید.»

شکراً... صوئی مدیر جریده یومیه کوشش که پیش از انتشار کتاب دلیران تنگستانی، آن را در این نشریه و در چند قسمت چاپ کرده نیز گفته است: مهم‌ترین اصل تعلیم و تربیت عمومی، نگارش حوادث تاریخی است که آقای رکن‌زاده آدمیت با انشای این حقایق تاریخی در لباس داستان و انشای ساده و روان، حوادث جنگ جنوب را به رشته تحریر درآورده است.

● رئیسهلی ایرانی تحصیل کرده و دانشمند اروپادیده نبود

گرچه به گفته جمال‌زاده در تقریظ کتاب، نویسنده «دلیران تنگستانی» نتوانسته به توصیف چهره، قیافه، صفات و سجایای اشخاص به جز دلیری و وطن پرستی مفرط یا خیانت آن‌ها بپردازد اما باز هم توصیف‌های ساده‌ای از شخصیت دلاوران جنوب می‌بینیم که خواندنش خالی از لطف نیست. آدمیت در توصیف شخصیت رئیسهلی نوشته است: «رئیسهلی یک نفر ایرانی تحصیل کرده و دانشمنداروپادیده نبود، اما ایرانی غیرتمند

و فداکاری بود که نخواست تا او زنده است دشمنان وطن عزیزش را پیامال سم ستوران سازند.

رئیسهلی در میدان کارزار جان داد در حالی که وزرا و بزرگان آن عصر حتی شهریار آن دوره ایران در تهران مشغول عیاشی‌های شبانه‌روزی خود بودند و امثال رئیسهلی را یاغی و طاعی می‌نامیدند.

رئیسهلی اگر در یکی از ممالک اروپا بود و این طور در راه وطن جانفشانی کرده بود هر آینه مقبره او زیارتگاه و مجسمه‌اش در تمام شهرهای مهم نصب شده بود. ولی امروز مزار رئیسهلی در قبرستان نجف گمنام افتاده و کمتر تهرانی و آذربایجانی و گیلانی است که او را بشناسد و خدماش را تقدیس کند».

تأثیرگذارترین بخش این داستان هم ماجرای اسیرشدن

سلطان در جنگ دلاور به دست رئیسهلی است. این دلاور بوشهری با او طوری رفتار می‌کند که صاحب‌منصب انگلیسی از رفتار تمام اروپایی‌ها که به ظاهر خود را متمدن می‌دانند، متغیر می‌شود و در نامه‌ای به ژنرال خود می‌نویسد که (رئیسهلی به راحتی به او اجازه داده نامه بنویسد) اروپایی‌ها را مردمانی وحشی و غارتگر می‌داند و ایرانی‌ها را مردمانی متمدن و دارای فرهنگ بالا و وطن دوست.

● افسوس برای رئیسهلی

نویسنده در بخش دیگری از کتاب نیز رئیسهلی دلواری را مخاطب قهرمان خود قرار داده و به او می‌گوید: «رئیسهلی‌ای شهید گمنام، و ای فراموش شده ایام، سر از خاک تیره بردار و اوضاع وطن را پس از مرگ خود نظاره کن، پس از شهادت تو دیرزمانی نکشید که قشون اجنبی برازجان را تصرف کرده و به جانب شیراز رهسپار شد! برادران توشیخ حسین خان و زائر خضرخان یکی بعد از دیگری شهید گشتند! هم مسلکان نامی تو در مقابل قشون بی‌شمار عود تاب مقاومت نیاورده مغلوب شدند و دشمن شیراز را تصرف کرد! تو حامی زنان و کودکان بودی... پس سر از خاک تیره بردار و سداب بلندپایه را بر سر آن باگستر و آتش‌فشانی‌های طلیارات عود را پاسخ گو... افسوس! افسوس! که دیگر رئیسهلی وجود ندارد.»

● اگرغیراز این رفتارکنم...

بی‌گمان آنچه نسل حاضر از شهید رئیس علی دلواری و قیام تنگستان اطلاعات دارد، مرهون تلاش مرحوم محمدحسین رکن‌زاده آدمیت در کتاب «دلیران تنگستانی» است. بعدها هم همایون شهناز، کارگردان سریال «دلیران تنگستان» که در بهار سال ۱۳۵۴ از تلویزیون ملی پخش می‌شود، ادامه‌دهنده این راه می‌شود. خانه و محل زندگی رئیسهلی دلواری هم در سال ۱۳۷۸، از سوی بازماندگان او به سازمان میراث فرهنگی هدیه می‌شود تا با تبدیل شدن به موزه، بازمانده‌ای دیگر از رشادت‌های او باشد. در سوگندنامه رئیسهلی دلواری، فرمانده نیروهای مقاومت تنگستان در برابر نیروهای انگلیسی بر یکی از دیوارهای موزه این متن نقش بسته است:

«ای کلام!... گفتار مرا شاهد باش من به تو سوگند یاد می‌کنم که اگر انگلیسی‌ها بخواهند بوشهر را تصرف کنند و به خاک وطن من تجاوز کنند، در مقام مدافعه برآیم و تا آخرین قطره خون من بر زمین نریخته‌ام است، دست‌از جنگ و ستیز با آنان نکشم و اگر غیر از این رفتار کنم، در شمار منکرین و کافرین به تو باشم و خدا و رسول از من بیزار شوند»

محصورسازی هنری پروژه تئاتر شهر مشهد

روزنامه شهرامشهدوزندگی

۴شنبه۱۲ شهریور ۱۳۹۱شماره ۳۲۱۱

۱۵

فرهنگ وهنر

پروژه تئاتر شهر واقع در بلوار فکوری که این روزها مراحل اجرایی ساختش را می‌گذرانند با تصاویر پیش‌کوسنان و نامداران تئاتر مشهد به همراه طرح‌های گرافیکی مرتبط، محصورسازی شد. خلیل... کاظمی معاون عمران، حمل و نقل و ترافیک شهرداری مشهد درباره آن توضیح داد: در هر پروژه یکی از مهم‌ترین موارد ایمنی محصورسازی و مشخص کردن حریم کارگاه است و باید بافت شهری از منطقه عملیات عمرانی جدا شود.

به گفته او سال‌های اخیر کشورهای توسعه یافته به سمت محصورسازی هنری رفته و سعی کرده‌اند تا با طرح‌های جذاب با مخاطب ارتباط برقرار کنند و به جای استفاده از دیوار‌های بی‌روح و خشک، در زیباسازی شهر سهم خود را ایفا کنند.

معاون عمران و حمل و نقل شهرداری مشهد یادآور شد: مدیریت شهری نیز اولین محصورسازی هنری پروژه‌های عمرانی را برای پروژه کارخانه نوآوری مشهد طراحی کرد. در تجربه دوم، پروژه تئاتر شهر مشهد با تصاویر پیش‌کوسنان و نامداران عرصه تئاتر شهر محصور شد.

به گفته کاظمی ویژگی این محصورسازی که سازمان عمران شهرداری مشهد انجام داده، این است که همه متوجه می‌شوند پروژه مربوط به تئاتر است و قبل از افتتاح پردیس تئاتر با این مکان ارتباط موضوعی می‌گیرند. پتل‌ها و تجهیزات تهیه شده برای این محصورسازی‌ها حمل شدنی است برای پروژه‌های دیگر و پس از پایان هر پروژه می‌توان با تغییر طرح‌ها، آن‌ها را در موقعیت دیگری و برای پروژه‌ای دیگر استفاده کرد.

حمایت ۱۲ میلیاردی از هنر در استان‌ها

معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی امسال بر اساس تفاهم‌نامه‌ای با ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، مبلغی حدود ۱۲ میلیارد تومان را برای حمایت از فعالیت‌های هنری استان‌ها در نظر گرفته است. حمید قیادی مشاور اجرایی معاون هنری وزیر ارشاد با اعلام این خبر گفت: این حمایت‌ها بر اساس طرح‌های پیشنهادی ادارات کل تخصصی معاونت امور هنری و تصویب در شورای برنامه‌ریزی و حمایت‌ها در معاونت هنری انجام می‌شود. تفاهم‌نامه معاونت امور هنری با ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها مبتنی بر تفاهم‌نامه‌ای است که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با استانداری‌ها داشته است. او تأکید کرد: بر اساس برنامه‌های امسال معاونت امور هنری نزدیک به ۱۲ میلیارد تومان از طرح‌ها و برنامه‌های هنری استان‌ها در زمینه هنرهای نمایشی، موسیقی، آموزش هنر و هنرستان‌های هنرهای زیبا، هنرهای تجسمی و مد و لباس حمایت خواهد کرد.

پژمان جمشیدی با(تردید) به بالی می‌رود

فیلم کوتاه «تردید» به نویسندگی و کارگردانی علی تصدیقی با بازی پژمان جمشیدی در چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فیلم بالی که یکی از قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین جشنواره‌های سالانه کشور آندونزی است پذیرفته شد.

این دوره از جشنواره بین‌المللی فیلم بالی بر خلاف سال‌های گذشته که در ماه سپتامبر (شهریور) برگزار می‌شد به دلیل شیوع ویروس کرونا در ماه می (خرداد) ۲۰۲۱ برگزار خواهد شد.

تک‌نویس ساخت سریال «ویلایی‌ها»

کارگردان فیلم‌سینمایی «ویلایی‌ها» خبر منتشر شده مبنی بر ساخت نسخه تلویزیونی این فیلم سینمایی را تکذیب کرد. قیدی در گفت‌وگو با خبرگزاری میزان با اشاره به ساخت مجموعه تلویزیونی جدید برای شبکه پنج سیما گفت: قصد دارم به عنوان تهیه‌کننده در این پروژه تلویزیونی حضور داشته باشم و کارگردان این اثر هنوز انتخاب نشده است. در برخی خبرها ذکر شده که این مجموعه نسخه تلویزیونی فیلم سینمایی «ویلایی‌ها» است اما من این موضوع را تکذیب می‌کنم. به گفته او قصه‌های این سریال که هنوز نام آن مشخص نیست به صورت اپیزودیک آماده می‌شود.

طهمورت جایگزین مرحوم گرجستانی شد

سیاوش طهمورث به عنوان جایگزین مرحوم سیروس گرجستانی در سریال «شرم» جلوی دوربین می‌رود. گرجستانی چندی پیش بر اثر سکته قلبی درگذشت که این موضوع باعث ناتمام ماندن آخرین نقش او در دنیای سینما و تلویزیون شد. بعد از این اتفاق سناریوهای مختلفی برای نقش او در سریال «شرم» مطرح شد که باتوجه به اثرگذاری نقش و ناممکن بودن حذف آن، عوامل تصمیم گرفتند تا بازیگر جایگزینی در نظر بگیرند. بنابراین بعد از رایزنی‌های صورت گرفته، سیاوش طهمورث به سریال «شرم» اضافه شد.

سریال «شرم» به کارگردانی احمد کاوری یک مولودرام اجتماعی است که برای پخش از شبکه سه سیما در فصل پاییز آماده می‌شود. تاکنون بازیگرانی چون ابوالفضل پورعرب، فاطمه گودرزی و فریبا متخصص جلوی دوربین این سریال رفته‌اند.

محمد اصفهانی
تیتراژپایانی
سریال «زمین گرم» به کارگردانی سعید نعمت‌ا... راخواند. شعر این قطعه راعباس محمّدی معاصر سروده
برعهده‌فرید سعادتمند بوده‌است.

